

De botsing

Je bent door omstandigheden in financiële moeilijkheden geraakt.

Je botst tegen die problemen aan en geraakt niet meer verder.

Je beslist om hulp te zoeken.

Of misschien ben je nog niet gebotst en kom je hulp vragen om een botsing te voorkomen.

Jij als passagier

Je vindt op dit moment onvoldoende moed of energie om zelf je geld te beheren.

De hulpverlener neemt het stuur van je over. Hij houdt je geld bij en betaalt je facturen.

Jij zit op de achterbank of misschien zelfs in de koffer. Je kijkt niet mee naar de weg die de hulpverlener aflegt. Want je bent overspoeld door stress en emoties, je bent het overzicht kwijt.

Jij als co-piloot

De hulpverlener zit aan het stuur. Jij zit naast hem. Het lukt je om mee te kijken naar de weg.

Door de ondersteuning van je hulpverlener krijg je beter zicht op je financiën. Je vindt stilaan energie om je financiële moeilijkheden aan te pakken.

Je zet kleine stapjes vooruit.

Jij aan het stuur

Jij zit aan het stuur. De hulpverlener zit naast je en kijkt mee naar de weg die je aflegt.

Jij beheert zelf je geld. De hulpverlener geeft je daarbij tips en ondersteuning.

Beetje bij beetje zet je stappen naar financiële zelfstandigheid.

De hulpverlener als passagier

Jij zit aan het stuur. De hulpverlener zit op de achterbank en kijkt enkel nog mee vanop afstand.

Je doet veel zelfstandig. Je hebt steeds meer vertrouwen in wat je doet.

De hulpverlener blijft aanwezig en vlot aanspreekbaar. Je kan rekenen op ondersteuning wanneer dat nodig is.

Jij alleen aan het stuur

De financiële begeleiding is afgerond.

Je zit alleen in de auto. Je kan weer volledig focussen op de weg die voor je ligt.

Je hulpverlener is niet meer in beeld, maar blijft wel naast de weg staan.

Wanneer je vragen hebt of ondersteuning wenst, kan je steeds terug contact opnemen.

Van financiële afhankelijkheid naar financiële redzaamheid

Deze kaarten brengen de weg naar financiële zelfstandigheid in beeld. De herkenbare beeldtaal maakt de positie van jou en de cliënt in verschillende fases van de hulpverlening vlot bespreekbaar.

Je kan deze kaarten afzonderlijk of als geheel gebruiken in de volgorde die best past bij de cliënt. Neem er ook zeker de inzichten en vragen voor jou als hulpverlener bij.

Naar een idee van BIZ-vormingswerker Kathleen Goethals die deze metafoor ontwikkelde doorheen groepswerk met financieel kwetsbare cliënten. ©BIZ West-Vlaanderen, 2022.
Tekeningen: Fien Cools.

VAN FINANCIËLE AFHANKELIJKHEID NAAR FINANCIËLE REDZAAMHEID

Metafoor over de weg die de cliënt aflegt & over de hulpverleningsrelatie met de cliënt

Beeld	Uitleg	Inzichten & vragen voor de hulpverlener
	<p>De botsing</p> <p>Je bent door omstandigheden in financiële moeilijkheden geraakt.</p> <p>Je botst tegen die problemen aan en geraakt niet meer verder.</p> <p>Je beslist om hulp te zoeken.</p> <p>Of misschien ben je nog niet gebotst en kom je hulp vragen om een botsing te voorkomen.</p>	<p>Inzichten</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sommige cliënten botsen één keer, andere botsen meerdere keren vooraleer ze tot probleeminzicht komen en hulp zoeken. ○ Omstandigheden die kunnen leiden tot financiële moeilijkheden zijn dreiging tot uithuiszetting, overlijden partner, ziekte, een teveel aan rekeningen die niet betaald kunnen worden, niet aangeleerd hoe te budgetteren, ... ○ Mensen met financiële problemen ervaren dag in dag uit stress. Hierdoor vergeten ze dingen en afspraken, hebben ze moeite met focussen, kunnen emoties en verlangens moeilijk reguleren, denken ze op korte en niet op langere termijn, ... Wees je als hulpverlener bewust van die impact. Voeg geen extra stress toe en zoek samen naar manieren om die stress te verminderen.

		<p>Vragen die je in deze fase kan stellen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Waar ben je precies tegenaan gebotst? Welke moeilijkheden ervaar je? ○ Wat geeft jou stress? ○ Wat maakt dat je de stap naar hulp hebt gezet? ○ Wat heb je nodig om de crash achter je te laten en weer de weg op te gaan?
	<p>Jij als passagier</p> <p>Je vindt op dit moment onvoldoende moed of energie om je geld zelf te beheren.</p> <p>De hulpverlener neemt het stuur van je over. Hij houdt je geld bij en betaalt je facturen.</p> <p>Jij zit op de achterbank of misschien zelfs in de koffer. Je kijkt niet mee naar de weg die de hulpverlener aflegt. Want je bent overspoeld door stress en emoties, je bent het overzicht kwijt.</p>	<p>Inzichten voor jou als hulpverlener</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Deze afbeelding verwijst naar de hulpverleningsvorm budgetbeheer. ○ Overweeg samen met je cliënt of budgetbeheer de best passende hulp is. Is er minder ingrijpende hulp mogelijk? ○ Bekrachtig de moed van je cliënt om de stap naar hulp te zetten. ○ Investeer in de vertrouwensband met je cliënt. ○ Sta stil bij het tijdelijke karakter van de hulp en blik vooruit naar het doel van redzaamheid. <p>Vragen die je in deze fase kan stellen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Wat maakt dat het belangrijk voor je is om je financiën uit handen te geven? ○ Wat kan helpen om de stress die je ervaart, te verminderen? ○ Wat heb je nodig om terug zelf controle te krijgen? ○ Wie of wat kan jou daarbij helpen?

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Wat zie jij als de volgende stap? (kleine, haalbare doelen) ○ Hoe belangrijk is het dat iemand je helpt om een plan te maken?
	<p>Jij als co-piloot</p> <p>De hulpverlener zit aan het stuur. Jij zit naast hem. Het lukt je om mee te kijken naar de weg.</p> <p>Door de ondersteuning van je hulpverlener krijg je beter zicht op je financiën.</p> <p>Je vindt stilaan energie om je financiële moeilijkheden aan te pakken.</p> <p>Je zet kleine stapjes vooruit.</p>	<p>Inzichten voor jou als hulpverlener</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Betrek de cliënt maximaal bij wat je doet en beschouw dit als leermomenten voor je cliënt. ○ Geef de cliënt inzicht in zijn financiële en administratieve situatie bijvoorbeeld via een budgetplanner of budgetapp. ○ Leer de cliënt stapsgewijs vaardigheden aan die nodig zijn om weer zelf aan de slag te kunnen. ○ Groepsessies over financiële geletterdheid kunnen helpend zijn. Ervaringen en tips uitwisselen geeft erkenning, zelfvertrouwen, sociale en emotionele steun. Dit zijn belangrijke bouwstenen tot financiële redzaamheid. <p>Vragen die je in deze fase kan stellen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Hoe belangrijk is het voor je om zelf weer delen van je financiën in handen te nemen? ○ Wat zou een eerste activiteit zijn die je zelf (weer) kan oppakken? ○ Wat kan jou daarbij helpen?

Jij aan het stuur

Jij zit aan het stuur. De hulpverlener zit naast je en kijkt mee naar de weg die je aflegt.

Jij beheert zelf je geld. De hulpverlener geeft je daarbij tips en ondersteuning.

Beetje bij beetje zet je stappen naar financiële zelfstandigheid.

Inzichten voor jou als hulpverlener

- Deze afbeelding verwijst naar de hulpverleningsvorm budgetbegeleiding.
- Focus op de kleine stappen die de cliënt reeds zet en bekrachtig die.
- Motiveer door nog meer van die kleine stappen in handen van je cliënt te geven.
- Evalueer regelmatig samen de weg die achter jullie ligt en kijk samen naar de weg die nog komt.
- Maak een inschatting: kan je cliënt nog meer zelfstandigheid aan, of is extra ondersteuning nodig?

Vragen die je in deze fase kan stellen

- Wat lukt je al goed?
- Wat maakt dat dat je al goed lukt?
- Wat vind je nog moeilijk?

De hulpverlener als passagier

Jij zit aan het stuur. De hulpverlener zit op de achterbank en kijkt enkel nog mee vanop afstand.

Je doet veel zelfstandig. Je hebt steeds meer vertrouwen in wat je doet.

Inzichten voor jou als hulpverlener

- Afbouw vraagt tijd. Investeer ook in deze fase in regelmatig contact en opvolging.
- Maak samen een plan van aanpak waarmee de cliënt verder op weg kan.
- Moedig je cliënt aan bij elke stap naar zelfstandigheid.

Vragen die je in deze fase kan stellen

- Hoe voelt het voor jou om meer zelfstandig te zijn?
- Wat loopt vlot?

	<p>De hulpverlener blijft aanwezig en vlot aanspreekbaar. Je kan rekenen op ondersteuning wanneer dat nodig is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Waarbij kan je nog ondersteuning gebruiken?
	<p>Jij alleen aan het stuur</p> <p>De financiële begeleiding is afgerond.</p> <p>Je zit alleen in de auto. Je kan weer volledig focussen op de weg die voor je ligt.</p> <p>Je hulpverlener is niet meer in beeld, maar blijft wel naast de weg staan. Wanneer je vragen hebt of ondersteuning wenst, kan je steeds terug contact opnemen.</p>	<p>Inzichten voor jou als hulpverlener</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Neem aan het einde van een begeleiding de tijd om samen terug te blikken op de afgelegde weg en de verwezenlijkingen van je cliënt. ○ Geef duiding: hoe kan de cliënt jou terug contacteren en wat kan die op vlak van nazorg verwachten van jou en je dienst? ○ Cliënten in deze fase kunnen een wegwijzer zijn: ze kunnen de weg tonen aan anderen die ook (dreigen te) botsen. ○ Er is een groep cliënten met beperkte leerkanen die blijvend hulp nodig hebben. Zij zullen nooit alleen in de auto zitten. De uitdaging is dan zoeken naar hoe zij toch zoveel mogelijk aan het stuur kunnen zitten, of minstens op de passagiersstoel i.p.v. op de achterbank of in de koffer. Als financiële zelfredzaamheid niet mogelijk is, kan je proberen toewerken naar financiële samenredzaamheid.